

Fimm uppskot um trivnaðarmál

EIRIKUR LINDENSKOV

Á tingfundi í gjár viðgjörddi lögtingið m. a. fimm uppskot frá Javnaðarflokkinum. Hesi uppskot vóru um broyting í lögtingslóg um arbeidsmarkn-

aðareftirlønargrunn, har flokkurin mmælir til at hækka inngjaldið í samhaldsfasta frá 0,5% til 0,75%.

Annað uppskot er lóg um endurgjald til Arbeidsmarknaðareftirlønargrunn-

in. Hetta snýr seg um 30 milliónir, sum í krepputíðini í 1993 vórðu læntar úr grunnum, tá Arbeidsloysisskipanin var í vanda. Triðja uppskotið er um broyting í lóg fyri Føroyar um dagpening vegna sjúku

og barnsbuð. Hetta málið snýr seg um teir sokallaðu karensdagarnir - at fastlönt verða trekt í løn teir fyrstu tveir sjúkradagarnar. Í hesum uppskotið verður eisini viðmerkt, at flokkurin í øðrum uppskoti skjýtur upp, at

tímalønt samstundis fáa dagpening frá fyrsta sjúkradegi í staðin fyri sum nú, frá triðja sjúkradagi. Við hesum vil flokkurin javnseta tímalønt og fastlönt á hesum øki.

Fimta málið hjá Javnaðarflokkinum er uppskot til eikajáttanarlóg fyri mars 1998 at rinda meirútreiðslur, ið standast av omanfyri nevndu uppskotum.

Eiga at fáa tað tey treingja

Maria Hansen úr Sambandsflokkinum

EIRIKUR LINDENSKOV

— Málið um samhaldsfasta eftirlønargrunnin hevur einki við figgjarlógina at gera. Men at hækka inngjaldið í grunnin merkir tað sama sum at vit hækka

skattin - talan er tí í veruleikanum um eina skatta-hækking.

Hetta segði framsøgumaður Sambandsflokksins, Maria Hansen á tingi í gjár, tá tey fimm uppskotini hjá Javnaðarflokkinum vóru til viðgerðar.

Maria Hansen vísti á, at ætlanin við samhaldsfasta alla tíðina var, at útgjaldið skuldi vera hægri, men hon helt tað ikki vera rætt at koma við slíkum uppskoti nú.

— Tað er rætt, at samfelagið er betur fyri nú. Og tá samfelagið er betur fyri, so eru borgararnir eisini betur fyri, segði hon. Kortini helt hon, at uppskot um at endurgjalda grunnum 30 milliónir úr landskassanum

ikkvi var rætt just nú, men at hetta átti at verði gjørt saman við figgjarlógarviðgerðini.

Hóast Maria Hansen ikki var samd við Javnaðarflokkinum um at bota korini hjá pensjónistum á henda hátt, so legði hon dent á, at tey eldru sjálvandi skulu hava tað, sum tey treingja til.

Maria Hansen er heldur ikki so fegin um skipanina við karensdøgum, hóast hon heldur ikki í hesum føri kundi taka undir við uppskotinum frá Javnaðarflokkinum.

— Tað verður eitt veldugt pappírarbeði at umsita, um tey tímaløntu hvørjaferð tey eru forklað, skulu boða Almannaestovuni frá. Hetta

má kunna gerast á onkran annan hátt - hóast eg ikki dugi at koma við nøkrum uppskoti um tað, segði hon.

Framsøgumaður Sambandsflokksins helt, at tað er samfelagsins ábyrgd at taka sær av teimum gomlu, og tí er tað samfelagið, sum eigur at loysa henda trupulleikan, segði hon.

— Óli Breckmann er og verður Óli. Hann er vanur við at niðurgera ávisar bólkir í samfelagnum, gomul, sjúk, alment lønt o. o. Fólkaflokkurin ynskir at tryggja, at munur framvegis verður á pensjóninum hjá teimum vælbjargaðu og hin, segði Jógvan Adolf Johannesen.

Tímalønt og fastlønt javnsetast

EIRIKUR LINDENSKOV

Jógvan Adolf Johannesen

— Maria Hansen úr Sambandsflokkinum vísti ikki, hvussu trupulleikin skuldi loysast, og hon hevði einki uppskot.

Hetta segði Jógvan Adolf Johannesen, tá hann vegna Javnaðarflokkin tók saman um tað, sum framsøgumenninir søgdu.

— Óli Breckmann er og verður Óli. Hann er vanur við at niðurgera ávisar bólkir í samfelagnum, gomul, sjúk, alment lønt o. o. Fólkaflokkurin ynskir at tryggja, at munur framvegis verður á pensjóninum hjá teimum vælbjargaðu og hin, segði Jógvan Adolf Johannesen.

— Heini O. Heinesen var positivur, vísti Jógvan Adolf Johannesen á, samstundis sum hann víst á, at endurgjaldið úr landskassanum upp á 30 milliónir er eitt «eingangsfyrirbrigdi», sum hann tók til, og ikki nákað, sum gjaldast skal ár um ár.

J. A. Johannesen vísti á

tað, sum Álvur Zachariassen segði um, at grunurin ikki hevði virkað. — Hetta er ikki heilt rætt, grunurin hevur virkað, men ikki nóg væl. Við broytingini, sum vit skjóta upp, fer tað at merkjast væl á útgjaldinum, men ikki so væl á inngjaldinum, segði Jógvan Adolf Johannesen.

Broytingin í sjúkradagpeningaskipanini um, at tímalønt skulu hava rætt til dagpening frá fyrsta sjúkradegi fer at kosta landskassanum umleið eina millión um árið, upplýsti Jógvan Adolf Johannesen.

Tey bera á rætta sosiala bógvin

EIRIKUR LINDENSKOV

Ingeborg Vinther

— Uppskoti, sum vit viðgera í dag, eru fyra uppskot, sum bera á rætta bógvin sosialt, segði Ingeborg Vinther, framsøgumaður hjá Verkamannafylkingina.

Hon vísti eisini á, at einasta alternativa eftirlønarskipan er Samhaldsfasti, og at um upphæddin úr samhaldsfasta hækka, so verður tað eitt munandi ískoyti.

— Sjálvandi er tað ein almenn uppgáva at tryggja aldurdomin - annars verða øll ikki líka fyri, segði hon.

Ingeborg Vinther vísti annars á, at fleiri fakfeløg hava pensjónsskipanir, og at ymist er, hvussu er við útgjaldinum. Hon vísti eitt nú á, at Havnar Arbeidsmannafelag bert hevur eitt útgjald, sum øll fáa, líka mikið, hvussu nógv hvør limur hevur góldið inn. Somu skipan arbeidir Føroya Arbeidsarafelag við, segði hon.

Framsøgumaðurin hjá Verkamannafylkingini vísti eisini á, at nógv fólk bara hava almenna pensjón at dúva uppá. Hetta eru m. a. arbeidsfólk og fiskimenn.

— Tí taki eg undir við, at inngjaldið hækkað úr 0,5% upp í 0,75%, segði hon.

Viðvíkjandi afturgjalding landskassans til ALS - 30 milliónir krónur vísit Ingeborg Vinther á, at um ALS er so væl fyri, sum onkur vil vera við, so eigur ALS eisini at vera ført fyri at taka sær av teimum arbeidsleysu.

Hon tók annars av fullum huga undir við, at dagpeningaskipanin verður broytt soleiðis, at tímalønt fáa dagpening frá fyrsta sjúkradegi - men helt to, at hetta útgjald skuldi vera 80% av eini arbeidsmannaløn - ikki av tí, fólk hava forvunnið seinastu seks vikurnar, tí innløn hjá hesum bólk er so ójovn.

— Fastlönt og tímalønt skulu verða javnsett, legði Ingeborg Vinther stóran dent á.

Hvør eigur at tryggja ellisár

Heini O. Heinesen úr Tjóðveldisflokknum

EIRIKUR LINDENSKOV

— Vit eiga at finna út av, hvør eigur uppgávuna at tryggja okkara aldurdom.

Hetta var fyrsta boðið hjá framsøgumanni Tjóðveldisflokksins undir viðverðini av teimum fimm uppskotum hjá Javnaðarflokkinum í gjár.

Heini O. Heinesen vísti á, at vanliga hugsanin hjá teimum sokallaðu borgarlígu politikanum í Føroyum er, at tey vælbjargaðu skulu hava tað gott. Hann vísti eisini á, at tað bara eru kávalótir at siga, at tað er

tað almenna ella fakfeløg, ið eiga at hava ábyrgdina av aldurdominum.

Heini O. Heinesen vísti eisini á, at í hansara uppvækstri vóru tað bert ávisir bólkir, ið høvdu góða eftirløn, og nevndi Heini O. Heinesen í hesum sambandi lærarar, ið høvdu eina nógv betur skipan, enn aðrir samfelagsbólkir.

— Tað er ein politiskur spurningur at finna út av, hvør eigur uppgávuna. Og samhaldsfasti ger hetta til eina almenna uppgávu, segði hann.

Heini O. Heinesen vísti

eisini á, at tá vit gera eina útreiðslu, so eiga vit eisini at vísa á, hvar pengarnir skulu koma frá. Hann vísti eisini á, at hann helt tað vera løgi av Javnaðarflokkinum at koma við slíkum uppskotum nú beint undan valinum, tá Javnaðarflokkurin eftir valið eigur lógmannin.

— Eitt sindur av uppskotum mugu vera eftir til nýggja landsstýrið, helt Heini O. Heinesen, sum legði afturat, at annars mátti Vilhelm Johannesen hava forroknað seg...

Sigi heldur sum Fólkaflokkurin

EIRIKUR LINDENSKOV

— Tað er ov illa arbeitt, tá

Javnaðarflokkurin kann siga, at lögtingslógin um samhaldsfasta, sum varð samtykt, ongantíð kom at virka!

Hetta heldur framsøgumaður Sjálvstýrisflokksins, Álvur Zachariassen. Hann vísti eisini á, at 3-4.000 krónur ikki er nøkur stór upphædd.

— Vit áttu heldur at gjørt onkra varandi loysn. Eg havi sjálvur hugsað á sama

hátt sum Fólkaflokkurin, at vit sjálv eiga at gjalda tað, sum vit skulu hav á eftirløn. Men hvussu hetta skal gerast, veit eg ikki, segði Álvur Zachariassen, sum vísti á, at fyri at fingið eina slíka skipan at virka beinvegin, kundi landskassin lagt nakrar milliónir í grunnin í fyrsta umfari.

Framsøgumaður Sjálvstýrisflokksins helt tað eisini vera skeivt, at pensjónistar

ikkvi kunnu forvinna sær nøkur oyru viðsöðuna av pensjónini, uttan at hetta verður tíkið aftur í skatti.

At av taka karensdagaskipanina kundi Álvur Zachariassen kortini taka undir við - eisini at javnseta tímalønt og fastlønt við at broyta dagpeningaskipanina soleiðis, at tímalønt fáa dagpening frá fyrsta sjúkradegi.

hjá Fólkaflokkinum um eina fólkatrygging.

Framsøgumaður Fólkafloksins helt, at vit mugu umleggja okkara hugsan um, hvussu vit figgja slíkt. Hann segði, at hesi uppskot fóru at kosta vanliga arbeidarum einar 1.000 krónur um árið.

Kostar hvørjum arbeidsmanni 1000 kr

EIRIKUR LINDENSKOV

— Kristian Magnussen hevur sagt, at tørvurin á almannakjörinum er ómettligur - og at uppfínsemið fyri at finna fleiri útreiðslur er óendaligt.

Við hesum orðum legði framsøgumaður Fólkafloks-

ins, Óli Breckmann til brots. Hann víst á henda óendaliga tørv, sum tingmenn hava at nýta figgjarlógina at «gera gott við», og hvussu stórar upphæddir just hetta málið sýr seg um.

— Her er talan um 11 milliónir pluss 30 milliónir, sum vit í samgonguni vildu brúkt

fleiri mánaðir til at fingið til vega, segði hann.

Óli Breckmann hevði fleiri gullkonur, sum hann kundi sitera Kristian Magnussen fyri at hava sagt. Eitt av hesum var, at «...tað stendur fast, at einasta brúklíga alternativ, sum enn er komið fram, er uppskotið